

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Difficultas III. Quid est educi formas in statum existentiae.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

Forma: si verò dicas, hanc entitatem esse substantiam, quæro quid sit, quod illa Forma ex esse imperfecto transeat ad perfectum: vel enim transit intensione aliqua, & hoc non, quia Formæ substantiales non sunt intensibiles, dabitur item ratione illorum inchoamentorum infinitum actu imperfectarum formarum: vel transit illa Forma imperfecta in perfectam, conversione aliqua, & sic non est dicendum, præexistere formas in Materia, sicut non dicitur corpus Christi præexistere in non consecrata hostia, hæcque ipsa, quæ converti debent, essent infinita actu. Rursus, siquidem illa inchoata entitas perit, quando incipit esse perfecta Forma, ergo impertinens est illa entitas imperfecta, ut Forma non fiat ex nihilo; quia illa entitas imperfecta & inchoatio, non est aliqua pars, vel aliquis gradus, ejus Formæ, quæ fit.

PROBATUR secundò. Accipiamus illam partem prout condistinctam à suis inchoamentis, vel fit de novo, vel non fit de novo: si non fit de novo, ergò præexistit etiam quoad illud esse perfectum; si fit de novo, ergo est nihil, quia per oppositos de novo, nihil fit.

PROBATUR tertio. Hæ ipsæ præexistentes inchoationes formarum, vel sunt productæ ex nihilo, vel ex aliquo præcedenti. Si ex præcedenti inchoatione, de hac ipsa redit quæstio, an sit ex nihilo producta, vel ex aliquo præexistenti; si ex præexistenti, dabis processum in infinitum; si ex nihilo, ergo illud inchoamentum, illudque præexistere formarum, nihil est, adeoque non est præexistere formarum; nam ex nihilo per oppositos nihil fit: Ergo ulterius, si ipsa inchoamenta potuerunt produci ex nihilo, etiam formæ produci potuerunt ex nihilo.

OBJICITUR primò Auctoritas Aristotelis ex 7. Metaph. tex. 29, ubi docet, in materia esse partem aliquam rei faciendæ.

RESPONDETUR. Nomine rei faciendæ, intellexit Aristot. compositum, cujus faciendi pars aliqua est ipsa materia: vel intellexit in Materia sumpta, cum dispositionibus, esse partem rei faciendæ, hoc est Formæ educendæ, ad quam etiam suo modo concurrunt dispositiones. Unde pars operis ponendi ab agente in Materia, sunt ipsæ, quas inducit, dispositiones: quando autem Aristoteles docuit, non ex quolibet fieri quodlibet, sed ex determinato determinatum, non debet esse determinatio per inchoationes formarum, sed per prævias dispositiones inductas ab agente.

OBJICITUR secundò Auctoritas Sancti Augustini libr. primo de Trinitate c. 7. ubi ait: Omnium quæ nascuntur, occulta quædam semina, in mundi elementis latere.

RESPONDETUR. Nomine istorum seminum, intellexisse Sanctum Augustinum, non partes formarum, non enim dicitur, pars arboris, v.g. semen, sed intellexisse virtutes productivas, & dispositiones.

OBJICITUR tertio. Ex nihilo nihil fit.

RESPONDETUR. Si non sit agens, non producet quidquam, & si sit creatum agens, sine concursu materiæ, nihil producet, & hoc est: *Ex nihilo nihil fit.*

Ex dictis COLLIGITUR, non præexistere ullò modò Formas in Materia. Quomodo ergo salvabimus, tunc cum producantur, non illas creari, salvant hoc auctores communiter per hoc, quia educuntur de potentia Materiæ, & hoc, discutiendum restat.

DIFFICULTAS III.

Quid est educi Formas in statu existentie.

PRÆMITTO Primò. *Constare jam, animam rationalem non educi à Materia, sed produci à Deo immediatè, idque actione Creativâ, intra tamen ordinem naturæ.*

PRÆMITTO secundò ex Suar. *Distinctas esse has propositiones: Materia continet Formam rationalem in potentia; & hanc, materiam esse in potentia ad formam dictam; hæc secunda propositio est vera, sensus enim illius est: Materia est subiectum naturaliter aptum, informari animâ rationali, prioris autem sensus est, Materia habet vim causandi animam rationalem, ad eum modum, quò causa efficiens continet in sua potentia effectum, quem causare potest. Cum ergo anima rationalis causari non possit à Materia, idèò nec diceretur Materia continere Formam in potentia, cum tamen Formæ materiales contineantur in potentia Materiæ.*

PRÆMITTO tertio. *Tam Formæ quæ creantur, quàm Formæ quæ educuntur, conveniunt in hoc, quòd exeant per suam productionem ex nihilo sue existentie, nam de utrisque ante productionem verum est dicere, sunt nihil existentie, non existunt, & tamen illæ dicuntur creari, hæc educi, quod ipsum*

EXPLICANT Primò Conimbricens. 1. Physic. C. 9. q. 12. ar. 5. & post illos Complutens. Joan. à S. Thoma, Manca, & alii, sentiuntque, tunc educi Formam ex Materia, quando Materia ordine durationis præcedit Formam, in quo priori, Forma contineri dicitur in potentia Materiæ, ita, ut si Forma in eodem instanti temporis fieret cum Materia, jam non censeretur educi, sed creari. *Hæc explicatio*

†1

Non

NON SATISFACIT. Tum quia, ut urget Suar. Disp. 15. Sect. 3. n. 5. fieri potest, ut subjectum creetur à Deo, & in eodem instanti forma producat ab agente naturali, quo in casu educatur forma, & non creabitur, nullum enim agens naturale creat, certè autem eodem instanti, quo Deus produceret aërem & solem, produceret sol formam lucis in aëre. Tum quia sunt aliqua accidentia, quæ positionem subjecti comitantur, ut cum ignis ex se emanat calorem: hæc productio esteductio, & tamen non supponit præexistisse ignem sine calore, ergo ad educationem, supervacanea est hæc præexistentia. Tum quia vi istius explicationis sequeretur, animam rationalem educi, producit enim supposita præexistentia Materie; quod si dicas, ideo illam creari, quia non continetur in potentia Materie, restat quæstio quid sit? & qui hoc contineri, educatione exerceatur, quidque sit istud exercitium? Tum quia, ut urget Mastrius, ad hoc, ut dicatur effectus producti sua causa, sufficit, quod præcesserit causa effectum prius naturæ, quantumvis non præcesserit cum prius tempore: Ergo etiam ad hoc, ut censetur educi forma ex Materia, sufficit, materiam prius tantum natura præexistisse. Tum quia, ut urget Pontius, per educationem intelligimus productionem, quæ sit distincta actio à creatione, & aliud intelligere, est de voce disputare, sed unio illa, per quam produceretur forma, cum dependentia à causa materiali, est distinctissima rationis à creatione, quæ est productio formæ sine tali dependentia: ergo potest esseeductio, sine tali præexistentia. Tum quia hæc explicatio non respondet ad Punctum difficultatis, si enim præcedat materia formæ productionem, si non præcedat, quomodo producta noviter forma, non est dicenda produci ex nihilo, cum fiat ex nihilo sui.

DICES PRIMÒ. Ad educationem formæ, requiritur præcedens alteratio, quæ non potest fieri in instanti: ergo præcedere prius tempore debet subjectum alterationem, hoc est materia.

RESPONDET Suar. Per accidens requiri prævias alterationes, admittique eas propter inefficaciam agentis: hinc si Deus in uno instanti transmutet aquam in vinum, dispositiones illic non præcedent tempore, & tamen productio formæ vini, erit veraeductio.

DICES SECUNDÒ. Educatio fit per mutationem subjecti ad formam educam: ergo requiritur ad eam, quod subjectum prius tempore existat, quænam forma, quia alias, non posset mutari ad formam.

RESPONDETUR. Negando consequentiam cum sua probatione. Nego enim subjectum non posse mutari ad formam, si non præexistat, cum illa mutatio sit per habitationem formæ, ad

quam non requiritur, quod præxiterit subjectum.

DICES TERTIÒ. Actioeductiva formæ, præsupponit materiam productam; sed materia per se non potest produci, sed producitur productione totius, quando quidem non habet proprium esse: ergo debet produci ut existens sub alia forma.

RESPONDETUR. Negando propositionem secundam. Vidimus enim supra, materiam habere proprium esse; deinde quamvis defacto educationes, quæ nunc sunt, præsupponant materiam præexistentem tempore, sed negamus hoc essentialiter requirere educationem, certè enim prima forma, v.g. terræ, erat forma educata, erat enim dependens à Materia, & tamen prius tempore non præfuit formæ, imò nec præfuisse potuit.

INSTABIS. Educatio postulat formam in potentia Materie, sed non potest eadem forma esse simul in potentia Materie, & in actu. Ergo prius tempore erit in potentia, postea in actu.

RESPONDETUR. Educationem postulare, ut contineatur forma in potentia, Materie, non continetia privationis præcedentis, sed continetia ad posse subiectare, ad quod non requiritur præexistentia materie ante formam.

EXPLICAT SECUNDÒ Suar. Educere formam à potentia materie, nihil aliud est, nisi fieri eandem actionem, quæ sit compositum, ex Materia præcedente, quæ eadem actione non fit, idque constat, inquit ille, inductione, in omnibus formis, quæ educuntur de potentia materie; & ita, quando è Materia stipulæ producit forma ignis, illic est veraeductio, & simul eadem actione producit illic forma ignis, & compositum hoc, quod est ignis: sicque in omnibus reliquis, sicut è contra, quando alia actione forma, & alia compositum producit, tunc non educitur forma, sed creatur.

IMPUGNAT explicationem Mastrius. Quilibet forma per se fit, & propria productione producit, cum enim sit causa compositi, plane necessarium est, ut prius habeat esse in rerum natura, quàm compositum ipsum, & cum sit per se terminus generationis, debet propria actione acquiri, & non tantum per accidens, ad productionem compositi.

RESPONDERI posset, hanc rationem supponere, quod compositum sit effectus formæ & Materie, realiter distinctus ab iisdem; incertum item est, an non compositum sit terminus generationis. *Ceterum hæc explicatio*

NON SATISFACIT PRIMÒ. Possibile est educi formam à potentia Materie, & non uniri illam Materie. Ergo apparet, educationem non stare in actione, quæ eadem faciat compositum, & si possunt accidentia Eucharistica existere, &

re, & non unita materiæ, cur & non forma substantialis?

NON SATISFACIT secundò. Velpotest formaeducta tempore antecedere compositum, vel non potest: si non potest, quæ in hoc implicantiæ? & si materia potest prius tempore antecedere compositum, spoliata omni Forma miraculosè, cur non poterit & Formaeducta, sine omni subiecto, miraculosè antecedere compositum? Si autem potest, ergo educi non est fieri eadem actione, quæ fit compositum; quando enim separatim existunt, non fit compositum.

RESPONDEBIS. Sufficere, quòd connaturaliter loquendo, debeat eadem actione fieri compositum.

CONTRA. Quia ex hoc ipso jam apparet, definitivè, educationem non esse actionem productivam compositi, cum jam restrictio ponatur, quòd eadem actione fieri debeat, sed non nisi connaturaliter compositum. Deinde quando anima rationalis producitur connaturaliter, non exigit produci antè materiam, quæ tamen exigentia non salvat, nec fundat in anima rationali rationem educationis: Ergo nec fundabit in formiseductis, quòd si dicas, insuper adhuc debere addi aliquid, hoc potius, si sit legitimum, erit explicativum educationis.

NON SATISFACIT tertio. Quia ex una parte per illum compositum dicit tria, Materiam, Formam, Unionem; ex altera parte, actioeductiva Formæ, non est actioeductiva unionis, siquidem in principiis illius actiones, secundum multipliciter terminorum multiplicatur: alia autem est entitas unionis, adeoque alius terminus, & alia entitas Formæ, hinc & actiones istorum productivæ, debent esse aliæ: immerito ergo dicitur, eadem actione fieri formameductam, & compositum.

EXPLICAT tertio Pontius Disp. 4. q. 2. n. 26. quòd educio sit productio Formæ, cum dependentia à causa materiali receptiva, quæ dependentia in hoc est, quòd quemadmodum influit causa efficiens in Formam, & propterea Forma dependet ab efficiente, tanquam à dante sibi esse, ita etiam causa materialis influit in ipsam, dando ipsi esse, ita etiam causa materialis influit in ipsam, dando ipsi esse, recipiendo ipsam. Dicit ulterius non in hoc sitam esse hanc dependentiam, quia scilicet Forma materialis non produceretur, nisi esset Materia, quia aliàs etiam anima rationalis dicenda esset dependere à corpore, quia non producitur nisi ad sit corpus dispositum, sed hæc dependentia sistit in influxu aliquo positivo Materiæ, quòd communicet ipsi suum esse. *Hec Explicatio*

NON SATISFACIT. Tum quia non explicat, quis sit iste influxus causæ materialis in Formameductam, deberet enim esse per hoc,

quia reciperet illam Formam; sed recipere Formameductam, non est dare illi esse, supponitur enim id, quod recipitur, habere esse. Tum quia ex dictis supra constat, causalitatem Materiæ non stare in unionem, ergo nec in receptione prædicta, hæc enim pro eodem sumuntur in præsentia. Tum quia secundum veterem phrasim, recipitur in corpore anima rationalis, nec tamen causatur, quid ergo addit illa receptio Formæ materialis, ut constituat causalitatem materiale, & hoc additum potius (si sit legitimum) explicabit naturam Formæ.

Explicatur Eductio.

EDUCI nihil aliud est, quàm produci Formam contentam, in potentia Materiæ, hoc est, naturam, ut & in fieri dependeat naturaliter non nisi à Materia, nec extra illam naturaliter habeat jus existendi. Est explicatio ad mentem Suarii, eam amplectitur etiam Maftrius Disp. 2. q. 7. ar. 2. n. 148. cum aliis, quos citat. Videturque esse mens Scoti, præsertim in quartum Distin. 1. q. 1. Formam enim materiale dicit esse omnem illam, quæ ex natura sua necessario inclinatur naturaliter, ut sit actus Materiæ, sive sit substantialis, sive accidentalis. *Hoc ipsum*

EXPLICATUR tali discursu. Jus, est quoddam respectivum, est enim ad aliud, hoc verò aliud, est & terminus illius respectus, & simul correlativum, nempe debitum, & ita, v. g. est jus in creditore exigendæ pecuniæ, in debitore terminus & correlativum, est debitum reddendæ pecuniæ. Hoc jus & debitum sub sua formalitate, est ordinariè, in utroque, ita, ut in utroque sit jus suo modo, & sit suo modo debitum: hinc, ut dixi, est jus in creditore, exigendæ, in debitore, debitum reddendæ pecuniæ. Rursus in debitore est jus exigitivum, ne creditor plus poscat ab illo, quàm dederit, & in creditore est debitum, non plus exigendi.

Quod est in istis societatibus politicis & exigentiis, idem videre est in societatibus entium inter se: habet debitum Formaeducta, ut non nisi dependenter à materia produci & conservari posset, respondet huic debito jus in Materia, deposcens, ut hæc Forma, naturaliter, non nisi dependenter à Materia habeat esse, in fieri; & simul etiam in Materia, habetur obligatio recipiendæ huius Formæ, & in Forma, jus exigendæ, suæ receptionis. Illa ergo Forma censetur esseeducta ad quam habet jus Materia, ut sine se non existat, & in qua est debitum non existendi, independentem à materia.

Porro, quia hoc jus est fundatum in intrinseca rei exigentia & entitate, hinc, si Deus faceret decretum, ut anima rationalis, ejus quæ de

facto est naturæ, in fieri & in conservari pendeat à corpore, ut scilicet, tam diu duret, quam diu est in corpore, nec dum tamen illa censeretur esse educta, quia non ex intrinsicis principiis, & non ex vi & conditione naturæ suæ, depolce-
ret ita conservari, ideo nec dum anima ratio-
nalis censeretur educta. Si verò è contra face-
ret Deus decretum, de anima bovis, ut conser-
vetur etiam extra corpus bovis, adhuc foret e-
ducta, quia non ex intrinsicis principiis suis ha-
bet hoc, ut fiat & conservetur extra mate-
riam.

Quòd verò dentur aliqua Formæ, quæ non-
nisi dependenter à materia fieri & conservari
possint, colligitur ex eo, quia de facto Formas
materiales, nec per experientiam, nec per ra-
tionem, convincitur durare extra corpus: hinc
arbitrarium esset dicere, illas in conservari non
dependere à corpore; & certè, si formæ mate-
riales conservarentur extra corpus, produce-
rent actus suos, sicut & anima rationalis produ-
cit suos; & quia actus formæ materialis sunt
nonnisi sensibiles, caderent sub sensus nostros,
& ita extinctò igne posset fieri ignitio, calefa-
ctio, & cætera similia.

His jam de termino educationis positis, ad-
dendum aliquid est, quid sit ista educatio seu cau-
salitas illa materiæ.

Videtur autem, quòd educatio non sit aliquis
influxus medius, inter entitatem Materiæ & en-
titatem Formæ, ratio, quia iste influxus vel esset
datio esse, consimilis ei, quò efficiens dat esse,
& hæc causalitas non convenit materiæ, quia
illi improporcionata, cum sit de linea efficien-
tis, entique imperfectissimo, maxima activitas
tribueretur, & tamen supposita tali activitate,
deberet esse ens perfectissimum; cum inter ta-
xas perfectionis, sit activitas & datio esse, præ-
supponens in sua causa, si non majorem, saltem
æqualem perfectionem, cum effectu. Deinde
non repugnat etiam causalitas & influxus indi-
stinctus à causa & effectu, qualis causalitas est
creatio, productio verbi, mentis &c. cumque
nulla sit necessitas ponendæ hujus intermediæ
actionis, cui usui ponetur? Universaliter etiam
ea non per intermediam actionem, (sive illa sit
modus, sive non sine modo) producuntur, quæ
seipsis dependent ab hoc principio: seipsa au-
tem, & non per aliud, dependet forma materia-
lis à materia, nam posita solà illius entitate, sive
à Deo immediatè, sive ab efficiente creato, ha-
bet hoc, ut in esse & in conservari pendeat na-
turaliter à materia: ergo seipsa dependet à mate-
ria, quòd autem dependeat ab hac potius
parte materiæ, quàm ab illa, pendet à disposi-
tionibus, quas inducit agens, etsi elevetur ad
producendum sine dispositionibus, vagè exi-
get Materiam.

Ne autem formæ materialis, quæ est Ens ab-
solutum, tradatur conceptus respectivus, de-

bent radicaliter sumi prædicata prædicta, & ut
salvetur, quòd entis actualis non ponantur præ-
dicata potentialia, accipienda erunt illa prædi-
cata actu convenientia illi formæ.

Cæterum quamvis non ponatur hæc causa-
litas intermedia & distincta, ponendus nihilo-
minus est influxus & causalitas, quia nulla
causa potest esse actu causans, sine causalitate
& influxu vel indistincto vel distincto; si enim
poneretur sine causalitate, perinde se haberet,
acsi non causaret, acsi causa non esset. *Sed in
oppositum.*

Dices primò. Non rectè explicatur educatio
per unionem, vel per receptionem: Ergo nec
prædictò modo rectè explicabitur.

RESPONDETUR. Negando Consequentiam:
quia potest esse forma materialis educta, & non
unita: jam autem non potest esse Forma ma-
terialis educta, & tamen talis, ut materia non
habeat jus, ut nonnisi in se conservetur, & illa
debitum, ut nonnisi in materia fiat & conser-
vetur. Unde hæc dependentia stat in dicto
jure, & debito. Ubi ut vides, nostra sententia
discernitur à prædictis per hoc, quia unio est
quid posterius formæ eductæ, jam autem cir-
cumscripita entitas formæ, non est quid poste-
rius forma eductæ, nullusque est, qui neget præ-
dicatum prædictum formæ materiali.

Dices secundò. Si albedo dependeret tan-
tùm materialiter à subjecto in fieri, & con-
servaretur extra Materiam, absque tali de-
pendentia, profectò educeretur è potentia
subjecti, & tamen non dependeret in conser-
vari: Ergo dependentia in conservari, licet com-
mitetur educationem, non est de intrinseca ra-
tione illius.

RESPONDETUR. Negando possibile esse, ut
absque tali dependentia conservetur materia-
lis forma, quia hæc dependentia est ipsamet
entitas materialis Formæ. Sicut ergo non
conservaretur sine sua entitate, ita nec conser-
varetur sine tali dependentia, licet conser-
varetur sine actuali unionem ad subjectum, quò
etiam modo conservantur accidentia Eucha-
ristica.

Dices tertio. Possibilis est Forma educta,
quæ nonnisi per unum instans postulet dura-
re, vel quæ postulet quidem dependenter à
materia fieri, sed non conservari: ergo de ra-
tione educationis non est, dependenter à mate-
ria conservari.

RESPONDETUR. Qui negant tempus com-
poni ex instantibus, nec admittunt instantia
intrinseca. Negabunt antecedens, de quo
in Materia de quantitate: sed quia nos conce-
dimus instantia intrinseca, concedimus antec-
cedens, neque enim clara illius apparet impli-
cantia. Negatur tamen consequentia, ex eo,
quia cum de facto dentur Formæ Materiales,
quæ

quæ non tantum per unum instans durent, debuit talis formari definitio, quæ etiam ad illas extendatur; & si sine controversia poneretur possibilis forma materialis, unò instanti durans, deberet definiti rigorosius loquendo, sic eductio, quod sit productio Formæ, dependentis in esse à Materia, cujus species esset dependentia esse in fieri, & alia species dependentia esse in conservari. An autem sit possibilis forma materialis, dependens in esse primò à materia, independens in conservari magnum dubium est. Unde enim illi hæc fortuna independendi in conservari? nam illa dependentia fundatur in ipso esse materiali, quod æquè est materiale in esse primò, ac in conservari. Si tamen ponatur possibilis talis forma, videtur fore media inter formas creatas & eductas, similes quidem eductis, quia esset materialis; similis creatis, quia in conservari independens à materia. Sicut enim producit ad existentiam materialium anima rationalis, & tamen conservatio illius dissimilatur educationi, non enim conservatur ad existentiam materialium: ita & in præsentia, Forma materialis dependenter à materia produceretur, & in conservari non dependeret ab illa.

Dices quartò ex Pontio, anima rationalis habet suum fieri naturaliter in materia, ita ut esset miraculum, si fieret & non in materia, ad eum planè modum, sicut esset miraculum, si forma materialis fieret extra materiam, & tamen rationalis anima non educitur è materia. Ergo non est de ratione educationis, ut fiat forma in materia, cum dependentia ab illa in esse & in fieri.

RESPONDETUR. Aliud est, animam rationalem fieri nonnisi in materia naturaliter; aliud est, animam rationalem fieri nonnisi dependenter à & in materia: primum illud convenit animæ rationali; secundum, nonnisi formæ eductæ: & sicut aliud est dicere, iudicium non exercetur legitime, nisi in curia, & aliud est exercetur à curia; primum verum, secundum falsum: ita & in præsentia, connaturaliter quidem fit anima nonnisi in materia, sed non dependenter à materia.

INSTABIS primò. Ipsum fieri & primò poni animæ rationalis, vel distinguitur à fieri animæ irrationalis, vel non distinguitur: si distinguitur per quid? Si non distinguitur, ergo in fieri suo educitur, ergo per solum conservari distinguitur à Creatione.

RESPONDETUR. Distingui ipsà conditione talis entitatis, quæ dependet à materia, & quia in ipso fieri est eadem entitas, quæ & in conservari, cumque causalitas materiæ non distinguitur à materia & ab illa Forma, sicut pro ipso fieri est materia, id exigens, & forma ita obligata; ita pro ipso fieri, est causalitas materiæ, dependentiaque à materia: & quia talem en-

titatem non habet anima rationalis, fit, ut in ipso fieri non dependeat à materia, distinguiturque fieri ipsius, à fieri animæ rationalis. Conveniunt quidem in hoc, quod utraque forma produci extra materiam connaturaliter non possit, distinguuntur tamen per conditionem entitatis, in ipso fieri respondentis, adeoque ipso fieri distinguuntur, quod fieri identificatur realiter ipsis entitatibus. Item condistinguntur ipso fieri, quia de fieri animæ rationalis falsum est dicere: quod sit fieri formæ, impotentis existere extra materiam, quæ tamen propositio est vera de forma materiali educta.

INSTABIS secundò. Quamvis sine novo miraculo non possit fieri anima rationalis, nisi in corpore organificato; nihilominus hoc non arguit, dependere animam rationalem à subiecto: ergo neque arguet dependere formas materiales à subiecto, quamvis sine novo miraculo, non possint extra subiectum conservari.

RESPONDETUR. Disparitatem esse: quia producendo Deus animam rationalem sine miraculo, deberet producere eam ad existentiam causarum naturalium, non produceret autem eam ad existentiam causarum naturalium, si eam non produceret ad existentiam materialium: quod autem aliquid non posset produci nisi ad existentiam alicujus, non arguit hoc ullam causalitatem in ipso eo, quod producit, cum possit se habere, nonnisi per modum præexigiti; jam autem habere talem entitatem, quæ non possit fieri & conservari naturaliter sine materia, non potest esse per modum præexigiti ad formam eductam: ergo debet esse per modum dependentis, tanquam à principio & causâ, ab ipsa materia. Diceret etiam alius, quando anima rationalis produceretur extra corpus, futurum miraculum quoad modum; si autem produceretur extra corpus forma materialis, fore miraculum quoad substantiam.

Dices quintò. Habitus supernaturales creantur, & tamen postulant connaturaliter nonnisi in subiecto conservari & produci: Ergo de ratione educationis non est, non posse fieri & conservari nisi in subiecto.

RESPONDET MASTRIUS: Etiam habitus supernaturales non creari, sed educi, licet è potentia obedienciali, ut vocant, undè etiam dicendum erit, modos non creari, sed educi; propriè tamen loquendo, non est dicenda quantitas educi ex sua potentia à materia, sed emanari, quia illud educi dicitur, ad cuius positionem extrinsecam, agens secundum in genere causæ efficientis natum est concurrere, idque ex usu vocis: cum tamen quantitas ab extrinseco secundo agente, non sit nata poni. Quomodo autem emanatio distinguitur ab Educatione, alibi dictum.

Hinc Colliges, pares esse in hoc creationem & educationem, quia producit utraque entitatem ex nihilo existentia: tam enim verè in se non est anima rationalis, ante sui positionem, quam verè non est in se forma bovis, ante sui positionem; Sed in hoc condistinguntur, quia per educationem producit Formam dependentem à subjecto, per creationem independentem à subjecto, quid autem magis dependentem à subjecto producit, quam illud, in cuius entitate est inclusum debitum non existendi extra subjectum, respondens juri Materiae, ne talis Forma extra se existat, per quod condistinguitur forma materialis in ipso etiam fieri ab anima rationali, de qua falsum est dicere, in ipso etiam fieri, quod non habeat jus existendi extra Materiam, quæ propositio est vera, de forma materiali.

COLLIGES etiam, Formas cælorum esse educationes, quia nullum est fundamentum, illas habere jus existendi extra subjectum. Quando autem cæli dicuntur creati, sumitur creatio liberalius, in quantum scilicet supponit pro defectu concurrentis alicujus agentis creati, in ipsa productione, non servando item ordinem quem natura præscripsit, hoc est, agendo sine prævisis dispositionibus, unde etiam forma materialis, exigens naturaliter fieri & conservari, non nisi dependentem à materia, hoc sensu posset creati, quia scilicet nullum efficiens creatum, esset illius productivum.

ADDO. Omni quidem formæ materiali competere hanc dependentiam, sed non per hoc illam in ratione materialis seu oppositæ spiritui constitui. Videatur insuper Materia de distinctione Creationis à re creata.

QUÆSTIO III.

De divisione formarum.

Formæ dividuntur in Substantiales, & Accidentales: illæ faciunt unum per se substantiale cum subjecto, non verò hæc. Rursus aliæ sunt Formæ totales, aliæ partiales, de quibus mox; aliæ subordinatæ, aliæ non subordinatæ. Subordinatæ dicuntur, quarum una indiget altera, eamque præsupponit: non subordinatæ, quarum una non indiget altera, nec præsupponit illam. Alia particularia harum divisionum hic attingenda, reliqua ex aliis materiis petenda. Antonomasticon quidem per unum per se intelligitur unum ex potentia & actu substantiali, cum ipsum Ly per se substantiam indicet: posset tamen concedi fieri unum per se, etiam ex actu accidentali & potentia substantiali, tunc, cum se habent per modum

perfectivi & perfectibilis, & dividi posset esse per se unum, in unum per se substantiale, & in unum per accidentale.

DIFFICULTAS I.

An detur Forma corporeitatis subordinata formæ totali &c.

DICENDUM est. Non dari; ita cum aliis Suar. præcipue Disp. 13. Sect. 3. num. 12. contra Scotistas.

PROBATUR primò, argumento negativo: quia nulla ejus necessitas, nullumque ejus adstruendæ fundamentum.

PROBAT secundò Suarius, assumendo principia oppositorum. Si daretur forma corporeitatis, eaque, ut volunt, coæva materiæ, deberet præstare materiæ gradum corporis, non nisi genericum, ut volunt adversarii; sed hunc præstare non potest. Tum quia nullæ dantur formæ accidentales, quæ dent esse tantum genericum colorati, & non talis colorati albi, nigri, &c. Tum quia in Angelis, non est ulla ratio generica spiritus. Tum quia si ab alia Forma habet Materia rationem genericam corporis, ab alia rationem specificam: ergo ratio generica & specifica corporis, distinguuntur realiter, cum sumantur à formis distinctis realiter; jam autem, si ratio generica animalis à ratione talis animalis, non distinguuntur realiter, nec rationes illæ corporis distinguuntur realiter.

PROBATUR tertio. Materia independentem ab omni forma corporeitatis superaddita, falsum est, quod sit spiritus: ergo verum est, non est spiritus, ergo ulterius independentem ab omni Forma superaddita, est corpus, quia aliàs istud non esse spiritus, quod est negativum, non haberet in quo fundaretur: non in ratione substantiæ, entis, potentia &c. quia hæc omnia competunt Angelo, in quo tamen non fundant negationem Spiritus, ergo hæc ratio fundari debet in ratione corporis; non enim in alia debite fundari potest, & hoc est, quod communiter Philosophi dicunt, Materiam esse corpus incompletum de se.

OBJECITUR primò Auctoritas Aristot. qui docet, animam esse actum corporis organici, hoc autem salvari non posset, si non daretur corporeitatis Forma coæva materiæ.

RESPONDERI potest, in sententia tenentium formas partiales, animam, esse actum corporis, per formas partiales organici; in sententia autem negante has formas, per Corpus Organicum, intelligi potest, non materia, sed totum compositum, quod est subjectum de-

nomi-